

Jaarrekening 2019

van

Stichting Open Doors

te

Ermelo

Jaarverslag

Algemeen	3
Bestuursverslag 2019	4
Verslag Raad van Toezicht 2019	13

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019	15
Staat van baten en lasten over 2019	16
Kasstroomoverzicht	17
Grondslagen voor de financiële verslaggeving	18
Toelichting op de balans	20
Toelichting op de staat van baten en lasten	24
Specificatie en verdeling kosten naar bestemming	28
Toelichting op de directe kosten	29
Toelichting op de indirecte kosten	33

Overige gegevens	37
-------------------------	----

Bijlagen

Begroting 2020	38
Toelichting op begroting 2020	39

ALGEMEEN

Voor u ligt de jaarrekening van Stichting Open Doors.

Stichting Open Doors is opgericht op 19 mei 1962 en is statutair gevestigd te Ermelo.
De stichting is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41035175.

Statutaire grondslag en doelstelling

In artikel 2 en 3 van de statuten wordt de grondslag en doelstelling van de stichting als volgt omschreven:

2. Als grondslag voor haar bestaan en haar arbeid aanvaardt de Stichting de Bijbel als het Woord van God, met de daarop gegronde apostolische geloofsbelijdenis.
3. 1. Op basis van haar grondslag stelt de Stichting zich ten doel zo nauw en zo vruchtbaar mogelijk samen te werken met de internationaal werkzame Stichting Open Doors International, gevestigd te Harderwijk, omdat - maar ook alleen zolang - zolang die stichting:
 - a. dezelfde grondslag aanvaardt als hiervoor in artikel 2 verwoord;
 - b. zich als hoofdtaak stelt:
 1. het verlenen van bemoediging en ondersteuning aan Christenen in gebieden en onder omstandigheden waar zij hun christelijk geloof niet vrijuit kunnen belijden, doch om hun geloof vervolgd en onderdrukt worden of dreigen te worden;
 2. het in die gebieden verspreiden of doen verspreiden - waar mogelijk door persoonlijke overhandiging - van bijbels, bijbelstudiemateriaal, geloofsopbouwende en geloofsversterkende literatuur en alle andere het gestelde doel dienende middelen;
 3. het in die gebieden verstrekken van geestelijke of ook stoffelijke ondersteuning aan in nood verkerende geloofsgemeenschappen en/of hun individuele lidmaten.
2. Ter ondersteuning, begunstiging en bevordering van die hoofdtaak van de Stichting Open Doors International ziet de Stichting als haar eigen specifieke opdracht:
 - a. het binnen haar bearbeitingsgebied motiveren en mobiliseren van gelovigen, van kerkelijke gemeenten en geloofsgemeenschappen, die zelf in volle vrijheid hun geloof kunnen belijden, om zich mede in te zetten voor de dienst en hulp aan hun elders lijdende broeders en zusters; dit zowel door gebed als met materiële middelen;
 - b. het inzamelen en doorgeven van geldelijke middelen die nodig zijn om de met Stichting Open Doors International gemeenschappelijke doelstelling mogelijk te maken, in stand te houden en waar mogelijk uit te breiden.

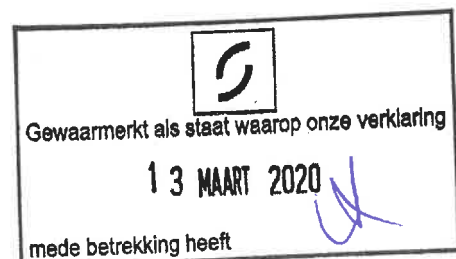
Samenstelling Raad van Toezicht

De samenstelling de Raad van Toezicht per 31 december 2019 is als volgt:

J.C. Verheul	Voorzitter
B. Sprey	
J.G. Blokhuis	
A.H. Delhaas - van Dijk	
S. van der Deen	

Belastingen

Stichting Open Doors is een algemeen nut beogende instelling (ANBI), zoals bedoeld in artikel 6.33 Wet inkomstenbelasting 2001. Op 10 december 2007 is door de Belastingdienst een beschikking ANBI afgegeven die geldt vanaf 1 januari 2008. Hierdoor is een gift voor de gever aftrekbaar voor de inkomstenbelasting en zijn over ontvangen giften door de stichting geen belastingen verschuldigd. In 2018 heeft de belastingdienst een boekenonderzoek verricht. De ANBI-status is bevestigd en er waren geen correcties voor de loonheffingen. Gegeven haar activiteiten wordt de stichting in beginsel niet als ondernemer aangemerkt voor de vennootschapsbelasting.

1 Doelstelling

Open Doors wil vervolgde en bedreigde christenen wereldwijd versterken, toerusten en aanmoedigen tot wereldevangelisatie, door gebed en:

- De verspreiding van bijbels, bijbelstudiematerialen en andere communicatiemiddelen, kaderopleidingen en praktische hulpverlening
- In bedreigde en onstabiele gebieden christenen voor te bereiden op mogelijke vervolging en lijden
- Christenen in de vrije wereld voor te lichten en te motiveren om zich te vereenzelvigen met vervolgde en bedreigde christenen en hen actief te helpen

Open Doors is een interkerkelijke stichting die christenen in de hele wereld steunt, ongeacht hun kerkelijke gezindte. De stichting is opgericht op 19 mei 1962 en is statutair gevestigd te Ermelo.

2 Kernactiviteiten

In Nederland en Vlaanderen: gebed, bewustwording en fondsenwerving

Open Doors stimuleert dat vervolgde en bedreigde christenen gekend en gesteund worden. We vertellen hun verhaal aan zo veel mogelijk mensen en we roepen christenen op om hun vervolgde en bedreigde geloofsgenoten te helpen. Dat kan door voor hen te bidden, geld te geven en in beweging te komen: bid, geef, ga.

In Nederland en Vlaanderen geeft de stichting Open Doors Nederland concreet vorm aan dit werk door het organiseren en ontwikkelen van activiteiten en materialen op het gebied van gebed, bewustwording en fondsenwerving:

- Gebedsoproepen en -bijeenkomsten
- Berichtgeving (o.a. via onze website en het Open Doors Magazine)
- Pers- en publieksvoorlichting
- Fondsenwervende uitingen
- Integrale campagnes en evenementen (waaronder onze jaarlijkse Open Doors-dag)
- Reizen voor specifieke doelgroepen naar gebieden waar christenen onder druk staan

Voor de vervolgde kerk: gebed, hulp en aanwezigheid

De steun die Open Doors aan vervolgde christenen biedt, kent verschillende vormen. Bij de concrete invulling ervan laten we ons leiden door wat zij zélf aangeven nodig te hebben.

- **Gebed**

Vervolgde christenen vragen ons vooral om voor hen te bidden. In het gebed vertrouwen we elkaar toe aan God. Als christenen ervaren we daarbij Zijn nabijheid en kracht. Daarom stimuleert en faciliteert Open Doors het gebed voor de vervolgde kerk.

- **Bijbels en christelijke boeken**

De Bijbel is onmisbaar voor christenen, omdat we daarin God beter leren kennen. Christelijke boeken helpen ons om de Bijbel te begrijpen en toe te passen. Daarom brengt Open Doors Bijbels en christelijke lectuur naar landen waar deze verboden of moeilijk verkrijgbaar zijn.

- **Training**

Vervolgde christenen hebben meestal niet of nauwelijks toegang tot onderwijs of training in het geloof. Open Doors voorziet in deze behoefte. Ook bereiden we christenen in onstabiele gebieden door middel van trainingen voor op mogelijke vervolging.

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
mede betrekking heeft

- **Praktische hulp**

Vervolgde christenen hebben vaak te maken met discriminatie. Velen verliezen hun baan of sociale netwerk. Met hulp op het gebied van inkomen (werk, scholing, krediet) geeft Open Doors mensen die dit overkomt, mogelijkheden om in hun levensonderhoud te voorzien. Vervolg kan ook gepaard gaan met (zwaar) geweld. Slachtoffers daarvan helpen we met opvang en traumazorg. In noodsituaties bieden we noodhulp.

- **Aanwezigheid**

Een belangrijk aspect in al ons werk is het persoonlijk contact met vervolgde en bedreigde christenen. Daardoor weten zij dat ze niet vergeten worden. We hebben wereldwijd de mogelijkheid om hen op te zoeken en hen te vertellen dat christenen over de hele wereld zich voor hen inzetten.

3 Structuur

Open Doors Nederland is onderdeel van het wereldwijde Open Doors International. In tweeëntwintig andere landen zijn zusterorganisaties die zich net als wij inzetten voor gebed, bewustwording en fondsenwerving in de eigen omgeving. Daarnaast heeft Open Doors International 'veldkantoren', in en nabij gebieden waar christenvervolgung plaatsvindt. De steun aan vervolgde en bedreigde christenen wordt vanuit deze veldkantoren uitgevoerd.

4 Bestuur en beleid

4.1 Bestuur in 2019

Het bestuur van Open Doors Nederland berust bij de directeur-bestuurder. Hij stelt het beleid vast. Voor belangrijke onderdelen, zoals goedkeuring van de meerjarenstrategie, is instemming van de Raad van Toezicht vereist. De Raad van Toezicht ziet vervolgens toe op de uitvoering van het beleid.

Open Doors Nederland had in 2019 één directeur-bestuurder, de heer Maarten Dees. Tot zijn verantwoordelijkheden behoren onder meer visie, strategie, interne organisatie, contacten met externe partijen en media. Tevens heeft de directeur-bestuurder de taak om de Raad van Toezicht in staat te stellen zijn toezichthoudende taak te kunnen vervullen. Zodoende was hij in 2019 in vergaderingen van de raad aanwezig om rapport uit te brengen over de uitvoering van het werk en de financiële stand van zaken.

Tot de belangrijkste werkzaamheden van de directeur-bestuurder in 2019 behoorden:

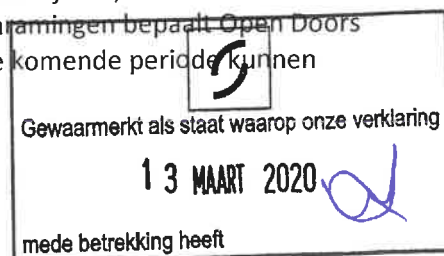
- Vaststelling jaarrekening en bestuursverslag 2018
- Vaststelling meerjarenplan 2020-2022
- Vaststelling jaarplan en begroting 2020

4.2 Beleidscyclus

Open Doors Nederland werkt vanuit een lange termijnvisie (op dit moment is de horizon 2025), die we regelmatig aanscherpen. Deze visie geeft richting aan onze meerjarenstrategie en ons jaarplan. Het strategisch meerjarenplan bestrijkt als regel 3 jaren (n+1 t/m n+3) en wordt ieder jaar bijgesteld. Op basis van dit strategische kader maken we het jaarplan voor jaar n+1.

Meerjarenraming

Evenals onze zusterorganisaties in andere landen doen, stellen ook wij in het voorjaar een voorlopige meerjarenraming op. Deze raming is gebaseerd op een evaluatie van voorgaande jaren, het eerste kwartaal van het lopende jaar en actuele ontwikkelingen. Op basis van deze meerjarenramingen bepaalt Open Doors International het kader voor de ondersteuning die we de vervolgde kerk in de komende periode kunnen bieden.

Jaarplan

Voor de invulling van het jaarplan van Open Doors Nederland doen leidinggevende medewerkers van onze verschillende teams voorstellen, na evaluatie van de activiteiten en resultaten over het afgelopen jaar. Het jaarplan wordt vervolgens, inclusief budget, vastgesteld door de directie, ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht en ten slotte ingediend bij Open Doors International. Tegelijk met het jaarplan stellen we begrotingen per team op.

Maandelijks toetsing

Maandelijks toetst de directie met het managementteam de voortgang van het beleid. Daarvoor maken we gebruik van een dashboard met belangrijke indicatoren, gebaseerd op de doelen in ons jaarplan. Deze indicatoren zijn zowel financieel als inhoudelijk van aard.

4.3 Jaarplan 2019

Aan de uitvoering van ons werk in Nederland en Vlaanderen liggen strategische keuzes ten grondslag. Deze zijn opgenomen in het meerjarenplan 2019-2021, zoals in de zomer van 2018 werd vastgesteld. In het kader van het heropbouwen en verder ontwikkelen van het werk stelden we toen deze speerpunten vast:

- Verbreden en verdiepen van onze achterban
- Versterken van onze online aanwezigheid
- Verbeteren van processen en prestaties
- Bouwen van een geestelijk-ondernemende cultuur

De financiële doelstellingen voor 2019 waren als volgt:

- € 12.115.000 inkomsten uit fondsenwerving
- € 6.744.000 bestedingen aan steun voor de vervolgde kerk

In het jaarplan 2019 hebben we de strategische sporen en de financiële doelstellingen uitgewerkt in team- en individuele doelen voor de verschillende onderdelen van ons werk en de bijbehorende activiteiten. Dat overzicht vormde de basis voor rapportages over de voortgang.

4.4 Meerjarenplan 2020-2022

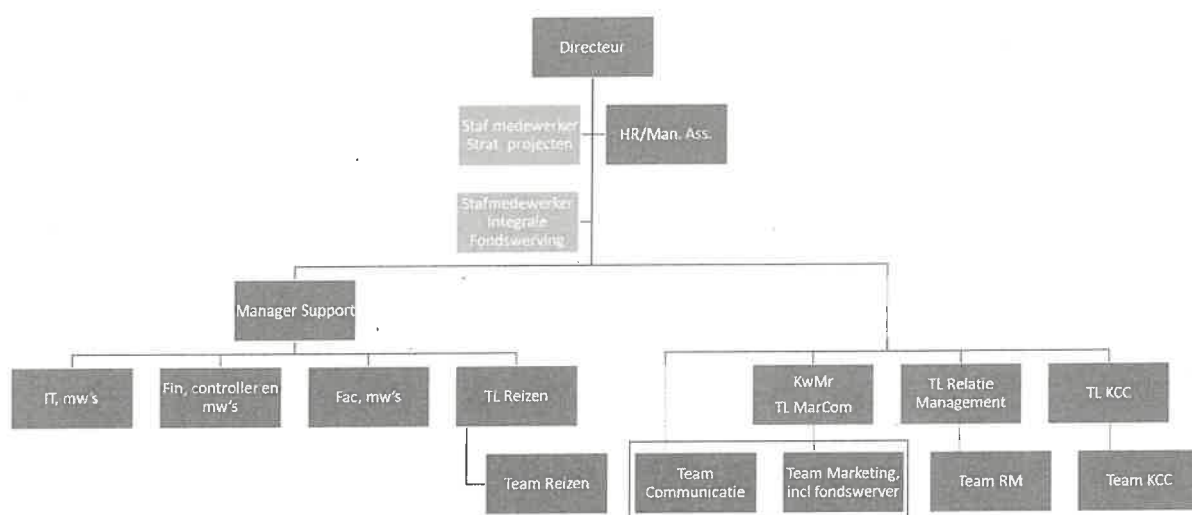
In het voorjaar van 2019 hebben directie en managementteam tijdens een hei-dag het lopende meerjarenplan 2019-2021 geëvalueerd en besloten de toen vastgestelde speerpunten (zoals voornoemd in 4.3) voor de periode 2020-2022 te continueren. Dit meerjarenplan 2020-2022 inclusief financiële projecties is eerst in concept aan de Raad van Toezicht voorgelegd (juli 2019) en in september 2019 door de Raad van Toezicht vastgesteld.

4.5 Organisatie

Na de reorganisatie van 2017-2018 zijn met ingang van 1 januari 2019 enkele aanpassingen in de organisatiestructuur doorgevoerd om de effectiviteit en helderheid in het team te verbeteren. De eerder gekozen matrix leiderschapsstructuur voor de teams Marketing, Communicatie, Relatiemanagement en Kennis Contact Centrum werd verlaten. De senior medewerkers werden daarbij op proef benoemd tot teamleiders.

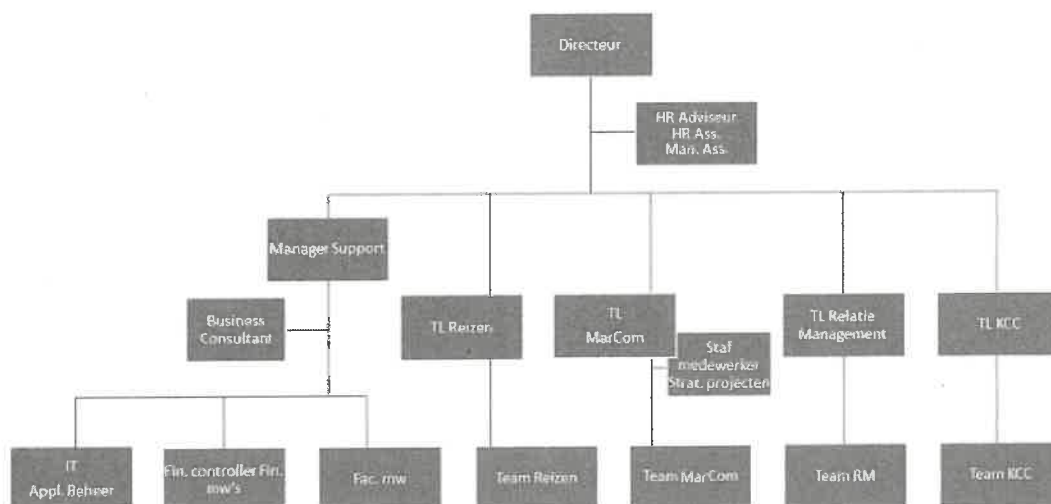

Organogram per 1 januari 2019:

In overleg met de ondernemingsraad is daarbij een proefperiode afgesproken, waarin tevens gewerkt is aan samenvoeging van de teams Marketing en Communicatie, en 2 tijdelijke stafrollen werden bepaald in afwachting van nader te bepalen definitieve structuuroplossingen. Inmiddels is per eind 2019 deze proefperiode beëindigd en de definitieve structuur verankerd.

Organogram per 1 januari 2020:

Gewaamerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
 mede betrekking heeft

4.6 Overige ontwikkelingen

Dankbaarheid

In 2019 is hard gewerkt en gebouwd en zijn we gefocust aan het werk geweest om onze strategische doelstellingen na te streven. Er is al veel bereikt, Open Doors Nederland staat stevig in de steigers. De inkomsten over 2019 waren boven verwachting goed, het beste jaar ooit in de geschiedenis van Open Doors Nederland. Dankzij de vele giften en de beheersing van de uitgaven, kon meer dan in de afgelopen jaren worden afgedragen aan Open Doors International ten behoeve van het werk op het veld. Aan God alle eer!

4.7 Relaties met belanghebbenden

Open Doors Nederland hecht veel waarde aan goede contacten met iedereen die belang heeft bij het werk dat we doen. Daaronder vallen allereerst de mensen waarvoor Open Doors is opgericht: christenen die om hun geloof vervolgd of bedreigd worden.

Andere belanghebbenden zijn onder meer:

- Onze medewerkers, waaronder onze vele vrijwilligers
- Onze donateurs
- Onze collega's van andere Open Doors onderdelen
- Kerken en kerkelijke organisaties
- Zakelijke relaties
- Collega-organisaties
- Externe toezichthouders
- Leveranciers
- De media

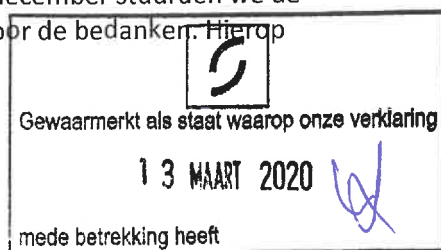
Open Doors Nederland communiceert op allerlei manieren met deze groepen: via onze website, in toenemende mate via sociale media, verschillende nieuwsbrieven en ons magazine, maar ook door middel van campagnes, de Open Doors-dag en vele presentaties in kerken en scholen. De persoonlijke ontmoetingen die we bij deze gelegenheden en op ons kantoor hebben, zijn extra waardevol voor ons. Daardoor leren wij onze belanghebbenden beter kennen, waardoor wij des te beter de nood en de boodschap van de vervolgte kerk kunnen laten landen in harten van mensen. God doet de rest!

Ondernemingsraad

Open Doors Nederland heeft een ondernemingsraad waarmee expliciet invulling gegeven wordt aan medezeggenschap door de medewerkers. Bestuurder en ondernemingsraad hebben in 2019 intensief en erg constructief samengewerkt aan de vele uitdagingen die er binnen Open Doors Nederland zijn. Daartoe waren er naast de formele overlegvergaderingen ook geregeld informele overleggen om elkaar 'mee te nemen' en in alles dicht bij elkaar te blijven.

Beter ingaan op vragen: ons Kennis Contact Centrum

Omgaan met zo veel verschillende (groepen) mensen betekent ook dat er dagelijks heel uiteenlopende vragen, verzoeken en opmerkingen bij ons binnenkomen. Daar willen we zo goed mogelijk mee omgaan. Sinds april 2017 hebben we daarvoor ons Kennis Contact Centrum (KCC). Daarin bundelen we al onze kennis die met name voor onze achterban en onze communicatie van belang kan zijn. Zo kunnen we mensen niet alleen snellere service bieden, maar ook beter ingaan op hun wensen. Dit KCC en het team dat we daaromheen geformeerd hebben, speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van onze strategische keuze om volop in te zetten op een sterkere band met onze achterban. Eind december stuurden we de mensen die ons werk steunen opnieuw een persoonlijke kaart om hen daarvoor te bedanken. Hierop kregen we evenals in het voorgaande jaar, veel positieve reacties binnen.

Klachtenafhandeling

Open Doors biedt mensen die kritische opmerkingen of zelfs klachten hebben een luisterend oor. We spannen ons in om – waar dat mogelijk is – de oorzaak van klachten weg te nemen. Het is daarbij van belang om per klacht goed te bepalen hoe wij daarop reageren en wat wij daarvan kunnen leren. Mensen die een klacht hebben kunnen die op verschillende manieren kenbaar maken, o.a. via de website, maar ook telefonisch, per email of per post.

Als er een klacht ontvangen wordt, wordt deze door het Kennis Contact Centrum geregistreerd in ons CRM-systeem. In 2019 registerden we 340 klachten. De meeste klachten gingen over:

- NAW-gegevens, o.a. naar aanleiding van een dataverrijksactie.
- Ranglijst 2019 met verzoek om financiële steun
- Wijziging van papieren post naar digitaal ontvangen
- Het niet ontvangen van nieuwsbrieven, magazine met gebedskalender of orders van de webshop.

Als er sprake is van een ernstige klacht of een opmerkelijke hoeveelheid klachten over hetzelfde onderwerp, bespreken we dit zo snel mogelijk in het operationeel leiderschapsteam.

4.8 Duurzaam ondernemen

In ons werk willen we rekening houden met de kwetsbaarheid van onze leefomgeving. Dat komt naar voren in verschillende maatregelen. Zo beperken we ons vliegverkeer door voor vergaderingen met buitenlandse collega's het gebruik van videoverbindingen te stimuleren. We werken voor onze groepsreizen zoveel mogelijk met organisaties die deelnemer zijn van GreenSeat. Een kleine toeslag op de ticketprijs wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld windparken, om de CO²-uitstoot te compenseren. Bij de keuze van onze leveranciers letten we op bijvoorbeeld ISO-keurmerken op het gebied van duurzaamheid. Onze post wordt CO²-neutraal bezorgd, we kiezen bij voorkeur voor afbreekbaar plastic en ons Open Doors Magazine wordt gedrukt op milieuvriendelijker papier. Op ons kantoor in Ermelo doen we aan afvalscheiding. We gaan ons bestaande pand verbouwen en willen het daarmee ook aan de laatste duurzaamheidseisen (energie efficiency) laten voldoen.

4.9 Verbouwing

In 2019 zijn we gestart met de voorbereidingen van de reeds jaren gewenste maar niet eerder geëffectueerde verbouwing van ons pand. Die renovatie is heel hard nodig. Niet alleen is het gebouw door de jarenlange gestage stap voor stap uitbouw nogal disfunctioneel geworden, ook de kwaliteit laat zeer te wensen over. In de zomer te warm en niet te koelen, in de winter tochtig en koud. Lekkages en ongedierte, kortom veel redenen om na bijna 50 jaar intensief gebruik dit gebouw aan te pakken. Met hulp van onze architect W.J. de Hek en onze projectmanager B. Oosterom is het ontwerp definitief gemaakt. Eind 2019 kon de omgevingsvergunningsaanvraag bij de gemeente Ermelo worden gedaan. In samenwerking met onze hoofdaannemer zijn we inmiddels druk doende met de feitelijke bouwvoorbereidingen. De verbouwing zal naar verwachting in 2020 kunnen worden opgeleverd.

5 Financiën

In onze jaarrekening doen we verslag van onze inkomsten, doelbestedingen en overige uitgaven in 2019. We zijn verheugd dat we de doelstelling voor wat betreft inkomsten konden realiseren en wat betreft doelbestedingen de doelstelling ruim konden overtreffen.

Efficiënte besteding van middelen

Bij goed beheer hoort dat we efficiënt omgaan met de (financiële) middelen die ons toevertrouwd worden. Een belangrijke graadmeter daarvoor is het percentage van de inkomsten dat we daadwerkelijk aan onze doelstellingen besteden. In 2019 was dat 83,5 procent, tegenover 78,7 procent in 2018. Open Doors heeft het liefst een zo hoog mogelijke doelbesteding, omdat dat het 'echte werk' ten goede komt. Ons doel voor 2019 was 80,8 procent. Dat hebben we dus ruimschoots gehaald.

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
mede betrekking heeft

Andere graadmeters zijn de bedragen die we besteden aan fondsenwerving, beheer en administratie. Wat het eerste betreft: voor het werven van fondsen hebben we 10,7 procent uitgegeven van wat we daarmee aan inkomsten binnenhaalden. Dat ligt ruim onder de door ons zelf gehanteerde norm van maximaal 15 procent.

Van onze totale uitgaven hebben we 4,5 procent besteed aan beheer en administratie. Hiermee blijven we onder de norm van 5 procent die we intern hanteren.

6 Risicomanagement

In 2018 zijn we gestart met het opstellen van een risicoanalyse voor onze organisatie. Door diverse omstandigheden heeft de verdere uitwerking in 2019 wat minder prioriteit gekregen, de komende tijd zal dit weer worden opgepakt. We kunnen risico's onderscheiden op de volgende gebieden.

Strategie

Met name in de landen waar we de vervolgde kerk ondersteunen kan de situatie snel veranderen, maar ook in ons eigen land moeten we soms inspelen op nieuwe kansen of bedreigingen. Internationaal worden de strategische prioriteiten vastgesteld. Daarop aansluitend maken wij een meerjarenbeleidsplan met onze eigen strategische prioriteiten en financiële kengetallen. Daarbij wordt ook gekeken naar onze sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen (zie ook hierna). Jaarlijks wordt dit plan bijgesteld en geconcretiseerd voor het komende jaar. Door middel van tussentijdse rapportages wordt gedurende het jaar bekeken of de uitvoering op koers ligt met de strategie. De onzekerheid in de internationale omgeving waarin we werken hoort bij onze missie en kunnen we grotendeels niet beïnvloeden. Intern nemen we wel zoveel mogelijk maatregelen om te waarborgen dat ons werk strategisch wordt uitgevoerd.

Operationeel

We vinden het belangrijk om actief het risico te beperken dat er onnodige kosten worden gemaakt doordat interne processen afwezig zijn of niet worden nageleefd. De administratieve organisatie en interne controle voorzien in procedures om deze risico's te minimaliseren. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd. We streven ernaar dat van iedere medewerker de taken overgenomen kunnen worden bij ziekte. Ook beveiliging en back-up van onze gegevens en systemen heeft de aandacht. Operationele risico's zijn waar nodig afgedekt door verzekeringen. Verzuimbegeleiding en -preventie staan hoog op de agenda.

Reputatie

Negatieve publiciteit kan leiden tot een daling van de betrokkenheid van de achterban bij ons werk, onder meer door een afname van donaties. Omdat we de mogelijke negatieve gevolgen van reputatieschade zoveel mogelijk willen voorkomen zijn er binnen Open Doors wereldwijd richtlijnen over hoe we ons gedragen met betrekking tot kwetsbare personen, medewerkers, communicatie, ICT en financiën. Verder zijn er regelingen voor wie zaken wil melden die (potentieel) in strijd zijn met die richtlijnen. We communiceren zo transparant mogelijk, ook over dingen die anders zijn gelopen dan we hadden gewild. We geven extra aandacht aan het vastleggen en continu verbeteren van onze interne procedures.

Financieel

Bij het opstellen van de begroting wordt per maand vastgesteld wat de verwachte inkomsten en uitgaven zijn. Op basis daarvan wordt ook begroot hoeveel elke maand kan worden afgedragen aan Open Doors International voor de uitvoering van de projecten op het veld. Er is een procedure vastgesteld voor het signaleren en autoriseren van afwijkingen op deze begroting, waardoor indien nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan transparantie in het verantwoorden waar de door ons ontvangen giften precies aan besteed zijn. Dat staat voor een deel op gespannen voet met de aard van ons werk en de veiligheid van degenen die we ondersteunen. We proberen zo transparant mogelijk te zijn, en waar dat niet kan een goede uitleg te geven van de redenen daarvoor. Op deze manier willen we nadrukkelijk het risico beperken dat onze financiële doelstellingen voor de afdracht aan Open Doors International niet worden gehaald of dat gelden niet op de juiste manier besteed worden.

Gewaarmarkt als staat waarop onze verklaring

13 MAART 2020

mede betrekking heeft

Wet- en regelgeving

De aftrekbaarheid van giften staat regelmatig ter discussie. Via overkoepelende organisaties ondersteunen we de lobby voor positieve wetgeving op dit gebied. Open Doors wil zorgvuldig omgaan met de privacy van onze relaties en heeft maatregelen genomen om te voldoen aan de vernieuwde regelgeving vanuit de AVG. Hierdoor willen we het risico op verlies van inkomsten en op negatieve publiciteit zoveel mogelijk inperken.

7 Kansen en bedreigingen

Om onze missie zo goed mogelijk uit te voeren, moeten we alert zijn op wat er in de wereld om ons heen gebeurt. Het gaat dan niet alleen om zaken die direct te maken hebben met christenvervolging, maar om allerlei ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op ons werk.

Regelmatig brengen we in kaart wat sterke en zwakke punten van (verschillende onderdelen van) onze organisatie zijn en welke kansen en risico's we voor ons werk zien. Dit helpt ons om tijdig maatregelen te nemen en mogelijkheden te benutten. Hieronder noemen we de belangrijkste punten, die we vervolgens kort toelichten.

Sterke punten van Open Doors

- Toonaangevend inzicht in wereldwijde christenvervolging
- Grote en trouwe achterban
- Intensieve persoonlijke communicatie d.m.v. gebedspunten, verhalen en persoonlijk contact
- Inspirerende en geloofsversterkende activiteiten

Toelichting op onze sterke punten

Door middel van de Ranglijst Christenvervolging vestigen en herbevestigen we jaarlijks onze reputatie en positie als het gaat om geloofsvervolging. In veel media (ook seculiere) en gremia wordt zeer regelmatig gerefereerd aan deze ranglijst. Onze achterban is trouw en betrokken, velen ervaren persoonlijke geloofsgroei door betrokken te zijn bij alles wat er gebeurt in de vervolgte kerk.

Zwakke punten van Open Doors

- Procesbeheersing is in basis aangelegd, maar kan verder verbeteren
- Integrale oriëntatie op uitdagende, meetbare en beïnvloedbare (strategische) doelen kan sterker
- Ondernemend en innovatief vermogen kan groeien

Toelichting op onze zwakke punten

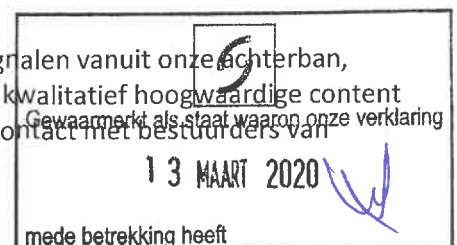
Na de introductie van Lean instrumenten en werken met integrale teams, kan de focus en discipline in onze procesbeheersing verder ontwikkelen. Ook in de benadering van potentiële achterban valt nog veel te winnen. We willen steeds meer en beter aansluiten bij wat de doelgroepen bezighoudt en daarop in onze customer journeys adequaat reageren. Door ruimte te creëren en medewerkers aan te moedigen stimuleren we innovatie en ondernemerschap.

Kansen in onze omgeving

- Vrijheid om te geloven geldt voor alle mensen, niet alleen voor christenen; onze boodschap is relevanter dan we soms denken
- Werken met een uitgekende supporters life cycle in combinatie met scherp gedefinieerde persona's biedt veel kansen om de achterban te laten groeien en te verdiepen
- Samenwerken met andere organisaties

Toelichting op de kansen

Wanneer we meer leren over onze achterban en adequaat inspelen op signalen vanuit onze achterban, kunnen we sneller en doeltreffender reageren. Met actuele, relevante en kwalitatief hoogwaardige content bevestigen we onze positie en recht van spreken. Er is goed en groeiend contact met bestuurders van

andere christelijke goede doelen in Nederland, met name zoals verzameld binnen de vereniging Prisma. Daar kan en wil Open Doors haar voordeel mee doen.

Bedreigingen in onze omgeving

- Dreigende isolatie als christenen of framing in ongewenste kaders
- Tanend sentiment doneren aan goede doelen in algemene zin
- Bescherming van privacygevoelige data stelt steeds hogere eisen

Toelichting op de bedreigingen

Ook Open Doors voelt de toenemende druk in de maatschappij op christenen. Het is van groot belang om zorgvuldig te blijven communiceren, zowel met het oog op de veiligheid van de mensen aan wie we stem geven, als met het oog op onze reputatie in Nederland. We doen dat onder andere door kwaliteitsverbetering in onze processen en door ons nadrukkelijker in te zetten op het gebied van belangenbehartiging richting politiek en samenleving.

Stichting Open Doers Nederland
Verslag Raad van Toezicht 2019

1 Inleiding

Sinds 1 januari 2017 werkt Open Doers Nederland met het zogenoemde 'Raad van Toezicht-model'. In dit model worden de taken besturen en toezicht houden door verschillende personen uitgevoerd. Zo is de onafhankelijkheid van het toezicht geborgd, één van de aanbevelingen uit de Code Goed Bestuur van de SBF (Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie) en één van de voorwaarden voor de erkenning als goed doel door het CBF.

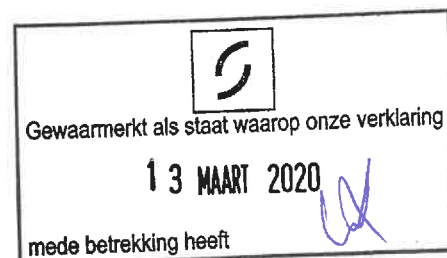
2 Toezicht in 2019

In 2019 bestond de Raad van Toezicht uit 5 leden en waren er geen wijzigingen in de samenstelling. Als onderdeel van de Raad van Toezicht functioneerden twee commissies; de remuneratiecommissie en de auditcommissie. Daarnaast geeft één Raad van Toezicht-lid leiding aan de stuurgroep van de in 2020 uit te voeren verbouwing, en sparren overige RvT-leden binnen hun competentiedomein regelmatig met de directeur en medewerkers.

Naast zijn toezichthoudende taak heeft de raad een adviserende rol en treedt hij op als werkgever van de bestuurder. De leden van de raad doen hun werk als onbezoldigde vrijwilligers.

Raad van Toezicht Open Doers Nederland per 31 december 2019
Jaap Blokhuis Zelfstandig consultant Relevante nevenfuncties: voorzitter RvC Vesteda, lid RvC Heembouw, lid RvC Vastned Lid sinds 2013 – tevens lid remuneratiecommissie
Susanne van der Deen HR professional Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2017 – tevens lid remuneratiecommissie
Anita Delhaas-van Dijk Directeur Nederland/Europees Coördinator bij International Justice Mission Relevante nevenfuncties: lid bestuur Kinderen van Cairo en Tirzah International Lid sinds 2017
Bouwe Sprey Zelfstandige bij Warnsveld Services B.V. Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2014 – tevens enig lid van de auditcommissie
Jan Verheul (voorzitter) ICT-manager bij Flier Systems B.V. Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2011

Per 1 januari 2020 heeft dhr. Verheul zijn rol als voorzitter van de Raad van Toezicht overgedragen aan dhr. Blokhuis.

3 Commissies

Auditcommissie

De auditcommissie is belast met het toezicht op de financiële gang van zaken. Onderdeel daarvan vormt het toezicht op de naleving van aanbevelingen van de externe accountant. De auditcommissie besprak de uitkomsten van de controle van de jaarrekening en de managementletter met de accountant. Op basis van de bevindingen werd advies uitgebracht aan de Raad van Toezicht inzake de goedkeuring van de jaarrekening. De evaluatie van het reglement van de auditcommissie vond plaats in de aprilvergadering.

Remuneratiecommissie

Eén lid van de remuneratiecommissie voerde samen met de voorzitter het functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder en legde een verslag hiervan met een voorstel voor de beloning ter behandeling aan de Raad van Toezicht voor in de decembervergadering. In deze vergadering werd ook het reglement van de Remuneratiecommissie geëvalueerd.

Als werkgever van de directeur-bestuurder bepaalt de Raad van Toezicht de hoogte van diens salaris. Het beleid hiervoor wordt periodiek geactualiseerd. Open Doors volgt daarbij de *Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen* van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Deze bevat een aantal op de functie toegesneden criteria voor een waardering in zogenaamde BSD-punten (Basis Score voor Directiefuncties). Het beloningsniveau is onder meer gebaseerd op de zwaarte van de functie en de wijze waarop die wordt uitgeoefend. De BSD-score voor de directeur-bestuurder van Stichting Open Doors is vastgesteld op : 335 punten. Het door de Raad van Toezicht daaruit afgeleide en toegekende salaris over 2019 is terug te vinden in de jaarrekening.

4 Vergaderingen en thema's

In 2019 kwam de Raad van Toezicht vijfmaal bij elkaar: viermaal voor een reguliere vergadering en éénmaal voor een extra vergadering. Die extra vergadering vond plaats tijdens de reis die de Raad van Toezicht samen met de directeur in februari maakte naar Koerdistan. Tijdens die reis is het werk van de stichting t.b.v. christenen in de actuele praktijk in Irak bezocht. Tijdens die vergadering werd specifiek gesproken over de governance van de organisatie.

Tijdens de juli-vergadering werd de Raad van Toezicht bijgepraat over de wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van Development (de Open Doors-term voor het werk in de vrije wereld) en kreeg inzicht in de ontwikkelingen in de vervolgte kerk aan de hand van de ranglijst christenvervolging.

In de overige reguliere vergaderingen kwamen daarnaast onder meer de volgende onderwerpen en documenten ter tafel:

- Jaarrekening en bestuursverslag 2018
- Kwartaalrapportages lopende jaar
- Meerjarenplan 2020-2022
- Jaarplan en begroting 2020

De vergaderingen worden als regel bijgewoond door de directeur-bestuurder, die rapport uitbrengt over de voortgang van het beleid (zie hiervoor). Daarnaast is als regel een vertegenwoordiger van het leiderschapsteam van Open Doors International (ex officio) aanwezig en worden door kantoormedewerkers gerichte presentaties aan de Raad van Toezicht gegeven. Dit is met name belangrijk voor de Raad van Toezicht om de goede voortgang van de ontwikkelingen te proeven en de verbinding met het werk van Open Doors wereldwijd te zien.

Gedurende

13 MAART 2020

mede betrekking heeft

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

Gewaamerkt als staat waarop onze verklaring

13 MAART 2020

mede betrekking heeft

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	10.364.164	10.260.590	10.233.358
Baten van bedrijven	518.859	480.000	466.636
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.499.170	1.374.000	1.368.995
Som van de geworven baten	12.382.193	12.114.590	12.068.989
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	22.427-	40.000	15.232
Overige baten	-	-	310-
Som van de baten	12.359.766	12.154.590	12.083.911
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen	2.385.886	2.478.928	2.275.337
Dienen van de vervolgte kerk	7.938.651	7.341.198	7.237.866
	10.324.537	9.820.126	9.513.203
Wervingskosten	1.322.746	1.803.741	1.439.139
Beheer en administratie	543.954	559.163	656.630
Som van de lasten	12.191.237	12.183.030	11.608.972
Saldo voor financiële baten en lasten	168.529	28.440-	474.939
Financiële baten en lasten	322-	2.900-	1.477-
Saldo van baten en lasten	168.207	31.340-	473.462
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Reserve financiering activa bedrijfsvoering	300.000	-	300.000
Overige reserves	177.138-	31.340-	173.462
Fonds financiering activa bedrijfsvoering	45.345	-	-
	168.207	31.340-	473.462

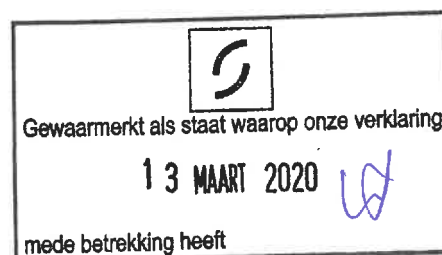

 Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
 mede betrekking heeft

KASSTROOMOVERZICHT

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Overschot boekjaar uit staat van baten en lasten		168.207		473.462
Afschrijvingen		<u>138.704</u>		<u>144.957</u>
		306.911		618.419
Veranderingen in vlottende middelen				
Afname voorraden	50.758		16.373	
Afname/toename vorderingen	176.261		332.572-	
Toename/afname kortlopende schulden	<u>74.642</u>		<u>67.361-</u>	
		<u>301.661</u>		<u>383.560-</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		608.572		234.859
Investerings in materiële vaste activa	131.106-		108.221-	
Investerings in immateriële vaste activa	13.068-		45.428-	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>1</u>		<u>1.124</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		144.173-		152.525-
Aflossing langlopende schulden	<u>-</u>		<u>-</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen		<u>464.399</u>		<u>82.334</u>
Liquide middelen per einde boekjaar		1.204.182		739.783
Liquide middelen per begin boekjaar		<u>739.783-</u>		<u>657.449-</u>
		<u>464.399</u>		<u>82.334</u>

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht verklaart de geldstromen in het boekjaar, uitgaande van het resultaat. Het resultaat over 2019 was positief. De baten waren hoger dan de lasten, doordat in verband met reservevorming voor toekomstige verbouw/nieuwbouw van ons kantoor in 2019 niet alle inkomsten zijn afgedragen aan Open Doors International. Door het positieve resultaat zijn de liquide middelen gestegen. Op die stijging moeten nog wel wat correcties worden gemaakt. De afschrijvingen zijn bijvoorbeeld wel verantwoord als kosten, maar daarvoor vinden geen feitelijke betalingen plaats, waardoor ze geen invloed hebben op de liquide middelen. De investeringen en desinvesteringen staan niet in het resultaat, maar die veroorzaken juist wel een mutatie in de liquide middelen. Dat geldt ook voor de toe- of afname van voorraden, vorderingen en schulden. Per saldo zijn de liquide middelen in het afgelopen jaar door al deze posten gestegen.

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen, waarbij ook de algemene bepalingen uit Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en 400 Bestuursverslag zijn gevolgd. Stichting Open Doors heeft een samenwerkingsovereenkomst met Open Doors International, gevestigd te Harderwijk.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs. De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Software	:	25%
----------	---	-----

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs; overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten. Beide onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Op investeringen in het boekjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Geheel afgeschreven materiële vaste activa zijn niet in het overzicht materiële vaste activa opgenomen. De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Gebouwen	:	2 - 10%
Terreinen	:	0%
Inventaris	:	20 - 33%
Hard- en software	:	20 - 33%
Films, beeld en geluid	:	33%
Vervoermiddelen	:	20%

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Waar nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen wegens incourantheid.

Vorderingen

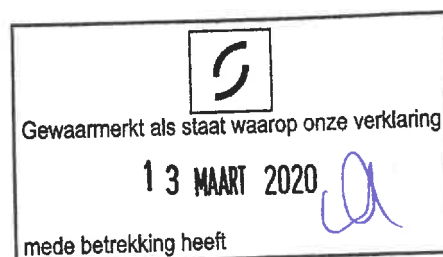
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De directeur-bestuurder kan besluiten om bedragen af te zonderen in een bestemmingsreserve vanuit de resultaatverdeling. Voor de specifieke invulling hiervan wordt verwezen naar de toelichting op de bestemmingsreserves zelf.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Vreemde valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de stichting haar activiteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De baten en bestedingen worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Baten

Als baten van particulieren en bedrijven worden de in het verslagjaar ontvangen giften en contributies opgenomen onder aftrek van de direct aanwijsbare kosten die aan derden worden betaald. De nalatenschappen worden, voor zover het legaten van een vast bedrag betreft, verantwoord op het moment dat deze bekend worden. Voor erfstellingen worden de baten verantwoord op het moment dat de aangifte successierecht is gedaan. Dan kan de omvang van de nalatenschap betrouwbaar worden vastgesteld. Eventuele voorschotbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten van andere organisaties zonder winststreven zijn voor ons geworven door andere fondsenwervende instellingen, kerken, stichtingen en verenigingen. Deze worden verantwoord in het jaar waarin ze ontvangen of toegezegd zijn.

Bestedingen

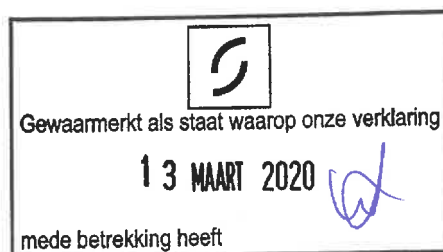
De bestedingen worden verdeeld over de doelstellingen van Stichting Open Doors (voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen en het dienen van de vervolgde kerk), kosten van de werving van de baten en kosten van beheer en administratie.

De directe kosten worden rechtstreeks toegerekend aan deze onderdelen. De indirecte kosten worden op basis van verdeel-sleutels toegerekend aan deze onderdelen. Voor de huisvestingskosten is dit gedaan op basis van de gebruikte oppervlakte per onderdeel in het kantoor. Voor de overige kosten is dit gedaan op basis van het aantal werkzame personen in voltijds-plaatsen (fte's) dat hieraan toe te rekenen is. De directeur, financiële administratie en ondersteunende diensten zijn hierbij geheel toegerekend aan beheer en administratie. De overige medewerkers zijn naar rato van hun werkzaamheden verdeeld over de diverse onderdelen. De verdeling van de kosten is nader toegelicht op pagina 28.

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. De overige kosten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Dat betekent dat zo nodig rekening wordt gehouden met vooruitbetaalde c.q. nog te betalen posten.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

TOELICHTING OP DE BALANS

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrij- ving %	Aanschaf- waarde €	Boek- waarde 01-01-2019 €	Inves- teringen 2019 €	Desinves- teringen 2019 €	Afschrij- vingen 2019 €	Boek- waarde 31-12-2019 €
Software	2016-2019	25,00	282.213	159.649	13.068	-	68.389	104.328

Dit betreft onder andere de website en het CRM-systeem.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Bedrijfsmiddelen

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrij- ving %	Aanschaf- waarde €	Boek- waarde 01-01-2019 €	Inves- teringen 2019 €	Desinves- teringen 2019 €	Afschrij- vingen 2019 €	Boek- waarde 31-12-2019 €
Terrein	1972	-	158.823	158.823	-	-	-	158.823
Gebouwen	1986-2019	2-10	1.015.311	335.580	78.941	-	19.251	395.270
Inventaris	2013-2019	20-33	80.928	33.535	5.034	-	12.436	26.133
Hard- en software	2006-2019	20-33	189.643	34.982	21.045	-	19.104	36.923
Films, beeld en geluid	2004-2019	33	42.280	2.568	6.092	-	2.510	6.150
Vervoermiddelen	2007-2019	20	112.734	60.512	19.994	1	17.014	63.491
			1.599.719	626.000	131.106	1	70.315	686.790

De investeringen in gebouwen betreffen aanloopkosten voor de verbouw/nieuwbouw van ons kantoor.

VOORRADEN

Bedrijfsmiddelen

Voorraad boeken/artikelen

31-12-2019 €	31-12-2018 €
14.949	65.707

VORDERINGEN**Rekeningen-courant OD-bases**

Open Doors International (NL)
Open Doors Middle East & North Africa

31-12-2019		31-12-2018	
€	€	€	€
-		5.906	
1.870		-	
	1.870		5.906

Over het saldo in rekening-courant wordt geen rente berekend.

Vooruitbetaalde bedragen**Nog te ontvangen bedragen**

Nalatenschappen
Afrekening I-Deal giften eind december
Correctie porto PostNL
Afrekening omzet Open Doors-dag
Overig

	72.588		88.113
226.874		411.513	
59.822		63.141	
21.023		-	
16.956		-	
13.836		20.557	
	338.511		495.211
	412.969		589.230

LIQUIDE MIDDELEN

Kas
ING
ABN AMRO
België bpost bank

31-12-2019	31-12-2018
€	€
9.534	20.487
1.184.851	711.279
7.823	4.891
1.974	3.126
1.204.182	739.783

De liquide middelen staan direct ter beschikking van de stichting. Voor een toelichting op de hoogte van de liquide middelen verwijzen wij naar de toelichting op de overige reserves hierna.

RESERVES EN FONDSEN**Bestemmingsreserve**Reserve financiering activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari
Bij: conform de resultaatbestemming

600.000	300.000
300.000	300.000
900.000	600.000

Stand per 31 december

In deze reserve worden bedragen afgezonderd vanuit de resultaten in verband met de toekomstige financiering van grote investeringen. De directeur-bestuurder besluit hierover. In verband met de voorgenomen verbouw/nieuwbouw van ons kantoor is in totaal ultimo boekjaar € 900.000 in de bestemmingsreserve opgenomen. De uitgaven in verband met de verbouw/nieuwbouw zullen worden geactiveerd en over de gebruiksduur worden afgeschreven. Zodra de nieuwbouw in gebruik is genomen, zal de bestemmingsreserve vrijvallen ten gunste van de nadien hogere afschrijvingen in verband met de nieuwbouw. De termijn waarin de bestemmingsreserve zal vrijvallen, zal na ingebruikname van de nieuwbouw worden bepaald.

Overige reserves

Stand per 1 januari
Af/bij: conform de resultaatbestemming

Stand per 31 december

31-12-2019	31-12-2018
€	€
1.077.604	904.142
177.138-	173.462
<u>900.466</u>	<u>1.077.604</u>

Open Doors belegt niet actief. Giften worden zoveel mogelijk afgedragen naar Open Doors International. Het saldo bestaat onder andere uit giften ontvangen eind december, die pas in januari van het volgende boekjaar worden afgedragen. De totale reserves zijn per saldo gestegen met het resultaat van € 168.207, grotendeels veroorzaakt door het niet afdragen van alle ontvangen giften in verband met reservering voor verbouw/nieuwbouw van ons kantoor.

BestemmingsfondsFonds financiering activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari
Bij: conform de resultaatbestemming

Stand per 31 december

-	-
<u>45.345</u>	<u>-</u>
<u>45.345</u>	<u>-</u>

In dit fonds zijn de voor de verbouw/nieuwbouw ontvangen giften toegevoegd. De uitgaven in verband met de verbouw/nieuwbouw zullen worden geactiveerd en over de gebruiksduur worden afgeschreven. Zodra de nieuwbouw in gebruik is genomen, zal de bestemmingsreserve vrijvallen ten gunste van de nadien hogere afschrijvingen in verband met de nieuwbouw. De termijn waarin de bestemmingsreserve zal vrijvallen, zal na ingebruikname van de nieuwbouw worden bepaald.

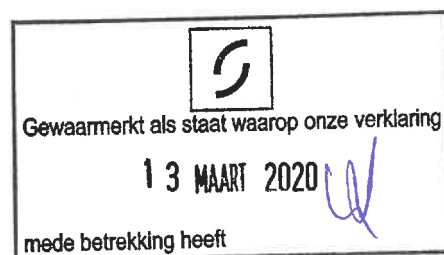
LANGLOPENDE SCHULDEN

Stand per 1 januari
Af: aflossingen

Stand per 31 december

20.000	20.000
-	-
<u>20.000</u>	<u>20.000</u>

Dit betreft een door een begunstiger van de stichting verstrekte renteloze lening. Voor deze lening is geen aflossingstermijn afgesproken.

KORTLOPENDE SCHULDEN**Rekeningen-courant OD-bases**

Open Doors International (NL)
Open Doors International (USA)
Open Doors Middle East & North Africa

31-12-2019		31-12-2018	
€	€	€	€
3.636		-	
21.803		21.047	
-		12.879	
	25.439		33.926

Over het saldo in rekening-courant wordt geen rente berekend.

Nog te betalen bedragen

Loonheffingen
Kosten herinrichting organisatie
Vakantiegeldverplichting inclusief sociale lasten en vakantiedagen
Accountantskosten
Rente en bankkosten
Overige nog te betalen bedragen

69.342		65.902	
-		20.000	
145.784		122.887	
6.340		6.268	
4.307		7.759	
4.896		5.115	
	230.669		227.931

Vooruit ontvangen bedragen

Giften
Bestemde giften voor bezoeken van de vervolgde kerk

49.400		74.100	
26.270		30.520	
	75.670		104.620

Crediteuren

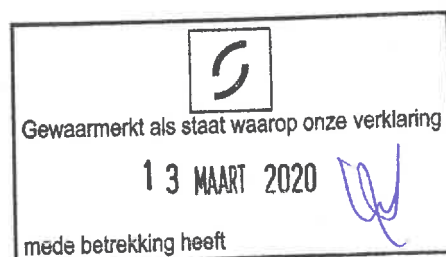
	225.629		116.288
	557.407		482.765

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Stichting Open Doors is verwachter in een nalatenschap waar nog vruchtgebruik op rust, waarbij de vruchtgebruiker ook het recht heeft om in te teren op het vermogen. Aangezien niet duidelijk is wat de uiteindelijke omvang van de bate zal zijn, is deze post niet meegenomen in de jaarrekening.

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedragen € 14.348 inclusief BTW per jaar. Het betreft printers en kopieerapparaten. De overeenkomst eindigt in februari 2025.

De verplichtingen in verband met de huur van tijdelijke huisvesting tijdens de verbouw/nieuwbouw van ons kantoor bedragen € 92.136 inclusief BTW voor kantoorruimte en € 35.937 inclusief BTW voor opslag per jaar. De overeenkomst voor kantoorruimte eindigt per 31 januari 2021 en voor de opslag per 28 februari 2021 en zijn daarna maandelijks opzegbaar.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN VAN PARTICULIEREN

Donaties en giften algemeen
Donaties en giften verbouw/nieuwbouw van ons kantoor
Nalatenschappen

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
9.420.928	9.860.590	9.562.197
20.345	-	-
922.891	400.000	671.161
<u>10.364.164</u>	<u>10.260.590</u>	<u>10.233.358</u>

BATEN VAN BEDRIJVEN

Donaties en giften

<u>518.859</u>	<u>480.000</u>	<u>466.636</u>
----------------	----------------	----------------

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN

Donaties en giften algemeen
Donaties en giften verbouw/nieuwbouw van ons kantoor

1.474.170	1.374.000	1.368.995
25.000	-	-
<u>1.499.170</u>	<u>1.374.000</u>	<u>1.368.995</u>

BATEN ALS TEGENPRESTATIE VOOR DE LEVERING VAN PRODUCTEN EN/OF DIENSTEN

Netto omzet
Kostprijs

46.385	95.000	72.215
68.812-	55.000-	56.983-

Bruto winst

<u>22.427-</u>	<u>40.000</u>	<u>15.232</u>
----------------	---------------	---------------

Ter ondersteuning van de doelstelling van de stichting vindt verkoop plaats van boeken, dvd's, kaarten, cd's en overige artikelen. Door een andere bedrijfsvoering en een eenmalige afwaardering van oude voorraden is de bruto winst in 2019 negatief.

OVERIGE BATEN

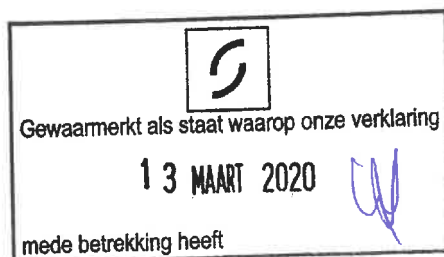
Boekresultaat desinvesteringen

-	-	310-
---	---	------

Totaal baten

<u>12.359.766</u>	<u>12.154.590</u>	<u>12.083.911</u>
-------------------	-------------------	-------------------

Onder baten van andere organisaties zonder winststreven staan ook de opbrengsten via kerken, stichtingen en verenigingen. Het boekresultaat desinvesteringen wordt vanaf 2019 verantwoord bij de afschrijvingen.

Dit bedrag is door onze donateurs op de volgende bestemmingen gegeven:

	Werkelijk 2019 €	Werkelijk 2018 €
Nigeria inclusief noodhulp	23.025	190.981
Afrika overig	193.916	136.174
Noord-Korea	319.005	491.020
Zuidoost-Azië overig	321.129	561.974
India	200.452	219.469
Latijns-Amerika	15.878	16.528
Irak inclusief noodhulp	29.069	145.460
Egypte	163.393	247.965
Syrië inclusief noodhulp	645.030	377.672
Pakistan	159.491	292.630
Centraal-Azië	55.962	463.753
Moslimwereld overig	1.101.211	531.814
Training/opleiding algemeen	14.391	329.096
Lectuurwerk algemeen	428.505	439.446
Sociaaleconomisch werk algemeen	87.746	92.107
Kinderwerk algemeen	268.812	106.332
Bezoeken van de vervolgte kerk	444.204	426.142
Voorlichting, educatie en motivatie	48.148	88.796
	<u>4.519.367</u>	<u>5.157.359</u>
Onbestemde baten uit eigen fondsenwerving	7.840.399	6.926.552
	<u>12.359.766</u>	<u>12.083.911</u>

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN

Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen

	Werkelijk 2019 €	Begroot 2019 €	Werkelijk 2018 €
Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun	69.340	168.905	144.922
Open Doors Magazine en website	250.995	289.981	257.195
Advertenties	34.739	40.850	31.983
Bankkosten	8.783	14.800	13.936
Telemarketing	3.567	9.063	3.910
Presentatiekosten	628.394	530.647	466.432
Bezoeken van de vervolgte kerk	94.566	86.874	94.154
Kerk en theologie	5.304	5.000	10.000
Campagnes	29.467	40.000	6.705
Digitale marketing/sociale media	25.621	23.500	-
Salarissen	749.609	766.111	706.647
Sociale lasten	151.327	163.431	142.224
Pensioenlasten	57.060	56.212	46.784
Overige personeelskosten	69.374	62.373	165.153
Huisvestingskosten	17.903	17.156	16.338
Kantoor- en overige kosten	131.371	139.484	107.503
Afschrijving	58.466	64.541	61.451
	<u>2.385.886</u>	<u>2.478.928</u>	<u>2.275.337</u>

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 28 en de toelichting daarop vanaf pagina 29.

Dienen van de vervolgte kerk

Afdrachten aan Open Doors International voor geplande projecten
 Afdrachten aan Open Doors International voor extra projecten
 Bezoeken van de vervolgte kerk
 Salarissen
 Sociale lasten
 Pensioenlasten
 Overige personeelskosten
 Huisvestingskosten
 Kantoor- en overige kosten
 Afschrijving

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
7.300.000	6.744.467	6.602.659
-	-	47.341
374.402	347.496	329.874
159.332	149.402	145.390
32.165	31.871	29.262
12.128	10.962	9.626
14.746	12.163	33.980
5.528	5.050	4.973
27.923	27.201	22.118
12.427	12.586	12.643
<u>7.938.651</u>	<u>7.341.198</u>	<u>7.237.866</u>

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 28 en de toelichting daarop vanaf pagina 29.

Totaal besteed aan doelstellingen

<u>10.324.537</u>	<u>9.820.126</u>	<u>9.513.203</u>
-------------------	------------------	------------------

Als percentage van totale baten

<u>83,5%</u>	<u>80,8%</u>	<u>78,7%</u>
--------------	--------------	--------------

Als percentage van totale lasten

<u>84,7%</u>	<u>80,6%</u>	<u>81,9%</u>
--------------	--------------	--------------

WERVINGSKOSTEN

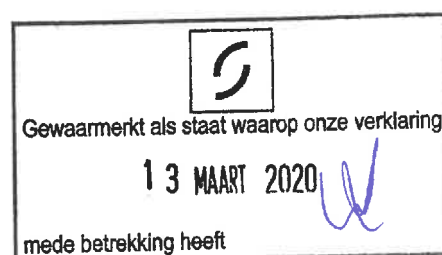
Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun
 Open Doors Magazine en website
 Advertenties
 Bankkosten
 Telemarketing
 Presentatiekosten
 Campagnes
 Digitale marketing/sociale media
 Salarissen
 Sociale lasten
 Pensioenlasten
 Overige personeelskosten
 Huisvestingskosten
 Kantoor- en overige kosten
 Afschrijving

208.096	506.814	434.840
28.456	33.966	29.957
18.973	71.400	15.534
35.134	59.200	55.744
67.779	172.188	74.281
158.845	141.863	120.944
7.367	10.000	1.676
25.621	23.500	-
470.119	474.887	401.441
94.905	101.306	80.797
35.785	34.844	26.578
43.508	38.663	93.822
9.101	8.641	7.543
82.390	86.462	61.072
36.667	40.007	34.910
<u>1.322.746</u>	<u>1.803.741</u>	<u>1.439.139</u>
<u>10,7%</u>	<u>14,9%</u>	<u>11,9%</u>

Als percentage van baten eigen fondsenwerving

Als norm voor deze kosten heeft Stichting Open Doors een maximum van 15% van de baten eigen fondsenwerving vastgesteld.

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 28 en de toelichting daarop vanaf pagina 29.

BEHEER EN ADMINISTRATIE

Kosten Raad van Toezicht
Salarissen
Sociale lasten
Pensioenlasten
Overige personeelskosten
Huisvestingskosten
Kantoor- en overige kosten
Afschrijving

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
9.021	8.500	1.288
324.173	331.903	371.414
65.442	70.803	74.753
24.676	24.353	24.590
30.001	27.022	86.804
8.545	8.192	8.978
56.812	60.429	56.504
25.284	27.961	32.299
<u>543.954</u>	<u>559.163</u>	<u>656.630</u>
<u>4,5%</u>	<u>4,6%</u>	<u>5,7%</u>

Als percentage van totale lasten

Onder kosten van beheer en administratie vallen de kosten gemaakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Stichting Open Doors heeft als norm voor deze kosten een maximum van 5,0% van de totale lasten vastgesteld. Deze norm is in 2018 overschreden door extra salariskosten en overige personeelskosten. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar pagina 33 en 34.

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 28 en de toelichting daarop vanaf pagina 29.

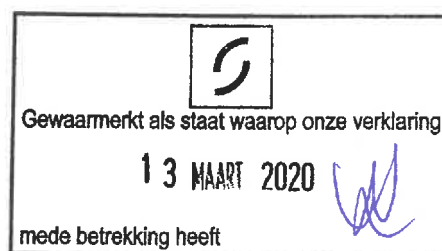
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rentebaten
Koersresultaten

209	100	191
531-	3.000-	1.668-
<u>322-</u>	<u>2.900-</u>	<u>1.477-</u>

BEZOLDIGINGEN EN FINANCIËLE RELATIES TOEZICHTHOUDERS

Aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen bezoldigingen, met inbegrip van pensioenlasten, toegekend. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

	Doelstellingen									Beheer en administratie		Totaal kosten		
	Voorlichting, educatie en motivatie		Dienen van de vervolgde kerk							Wervingskosten		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	€	%	€	%										
Directe kosten														
Afdrachten aan Open Doers International	-	-	7.300.000	100%	-	-	-	-	7.300.000	6.744.467	6.650.000			
Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun	69.340	25%	-	-	208.096	75%	-	-	277.436	675.719	579.762			
Open Doers Magazine en website	250.995	90%	-	-	28.456	10%	-	-	279.451	323.947	287.152			
Advertenties	34.739	65%	-	-	18.973	35%	-	-	53.712	112.250	47.517			
Bankkosten	8.783	20%	-	-	35.134	80%	-	-	43.917	74.000	69.680			
Telemarketing	3.567	5%	-	-	67.779	95%	-	-	71.346	181.251	78.191			
Presentatiekosten	628.394	80%	-	-	158.845	20%	-	-	787.239	672.510	587.376			
Kerk en theologie	5.304	100%	-	-	-	0%	-	-	5.304	5.000	10.000			
Campagnes	29.467	80%	-	-	7.367	20%	-	-	36.834	50.000	8.381			
Digitale marketing/sociale media	25.621	50%	-	-	25.621	50%	-	-	51.242	47.000	-			
Bezoeken van de vervolgde kerk	94.566	20%	374.402	80%	-	-	-	-	468.968	434.370	424.028			
Kosten Raad van Toezicht	-	0%	-	-	-	-	9.021	100%	9.021	8.500	1.288			
Indirecte kosten														
Salarissen	749.609	44%	159.332	9%	470.119	28%	324.173	19%	1.703.233	1.722.303	1.624.892			
Sociale lasten	151.327	44%	32.165	9%	94.905	28%	65.442	19%	343.839	367.411	327.036			
Pensioenlasten	57.060	44%	12.128	9%	35.785	28%	24.676	19%	129.649	126.371	107.578			
Overige personeelskosten	69.374	44%	14.746	9%	43.508	28%	30.001	19%	157.629	140.221	379.759			
Huisvestingskosten	17.903	44%	5.528	13%	9.101	22%	8.545	21%	41.077	39.039	37.832			
Kantoor- en overige kosten	131.371	44%	27.923	9%	82.390	28%	56.812	19%	298.496	313.576	247.197			
Afschrijving	58.466	44%	12.427	9%	36.667	28%	25.284	19%	132.844	145.095	141.303			
	2.385.886		7.938.651		1.322.746		543.954		12.191.237	12.183.030	11.608.972			

Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)

37,1 38,7 35,9

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
 mede betrekking heeft

TOELICHTING OP DE DIRECTE KOSTEN

Afdrachten aan Open Doors International

In 2019 zijn de afdrachten als percentage van de totale baten 59% (2018: 55%). De begroting voor 2019 was 56%. De totale baten in 2019 zijn wat hoger dan begroot en dan vorig jaar. De kosten zijn wat lager dan begroot en aanzienlijk lager dan in 2018. In beide jaren is een reservering gedaan voor toekomstige verbouw/nieuwbouw van ons kantoor van € 300.000. Daardoor is wat minder afgedragen.

De afdrachten zijn voor 100% toegerekend aan het dienen van de vervolgde kerk.

Werkelijk 2019 €	Begroot 2019 €	Werkelijk 2018 €
7.300.000	6.744.467	6.650.000

Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun

Nieuwsbrieven naar de eigen achterban
Nieuwsbrieven buiten de eigen achterban
Muskathlon
Overige bijzondere acties
Notariskosten

160.291	287.763	270.113
24	-	186.647
43.075	66.000	40.948
73.971	321.856	81.979
75	100	75
277.436	675.719	579.762

Er zijn zes nieuwsbrieven naar de eigen achterban gestuurd. Begroot waren er acht, evenals in 2018. In 2018 zijn twee nieuwsbrieven met de EO-Visie meegestuurd, twee bijlages bij kranten en een huis-aan-huis mailing. In 2019 verstuurden we zoals begroot geen bijlages bij andere bladen. De kosten voor de muskathlon waren hoger begroot voor reiskosten, communicatie en internationale kosten. Overige bijzondere acties betreft werving van nalatenschappen, periodieke schenkingen, uitbreiding sponsorloop voor vrouwen en speciale acties naar grotere donateurs. Deze posten waren fors hoger begroot, maar met uitzondering van de speciale acties naar grotere donateurs zijn deze acties uiteindelijk niet of beperkt uitgevoerd. Tenslotte was er een post begroot voor onvoorziene acties, de kosten van deze acties zijn bij de betreffende posten zelf verantwoord.

De notariskosten zijn voor 100% toegerekend aan wervingskosten. De overige kosten zijn voor 75% toegerekend aan wervingskosten en voor 25% aan voorlichting, educatie en motivatie.

Open Doors Magazine en website

Open Doors Magazine
Open Doors website
Introductiefolder

276.252	311.732	277.761
1.838	9.715	7.231
1.361	2.500	2.160
279.451	323.947	287.152

Voor 2019 was een screening voor het magazine begroot, deze is nog niet uitgevoerd.

Aan voorlichting, educatie en motivatie is toegerekend 90% van het Open Doors Magazine, 80% van de website, 33% van de welkomstpakketten en 67% van de introductiefolder. Het andere deel van de kosten is geboekt op wervingskosten.

Advertenties

Advertenties ter ondersteuning van fondsenwerving
Advertenties voor specifieke activiteiten
Algemene advertenties

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
14.555	72.750	11.209
27.673	25.500	30.592
11.484	14.000	5.716
<u>53.712</u>	<u>112.250</u>	<u>47.517</u>

Onder advertenties ter ondersteuning van fondsenwerving waren flink wat meer kosten begroot voor werving van nalatenschappen. De plannen hiervoor zijn niet uitgevoerd. Zoals begroot is wel meer besteed aan algemene advertenties in 2019.

De advertenties ter ondersteuning van fondsenwerving zijn voor 90% geboekt op wervingskosten en voor 10% op voorlichting, educatie en motivatie. De advertenties voor specifieke activiteiten en algemeen zijn voor 85% geboekt op voorlichting, educatie en motivatie en voor 15% op wervingskosten.

Bankkosten

De bankkosten zijn gedaald ten opzichte van 2018, mede door nieuwe regelgeving en veranderingen binnen onze processen. Deze kosten waren hoger begroot.

Deze kosten zijn voor 20% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie en voor 80% aan wervingskosten.

<u>43.917</u>	<u>74.000</u>	<u>69.680</u>
---------------	---------------	---------------

Telemarketing

In 2019 was begroot dat er meer gebeld zou worden naar de achterban, dit is uiteindelijk niet gebeurd en de kosten liggen in lijn met vorig jaar.

Deze kosten zijn voor 5% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie en voor 95% aan wervingskosten.

<u>71.346</u>	<u>181.251</u>	<u>78.191</u>
---------------	----------------	---------------

Presentatiekosten

Presentaties, stands, kinderwerk, Open Doors-dag, Nacht van Gebed,
Zondag voor de Vervolgde Kerk en verwante activiteiten
Vrouwenwerk (Women to Women)
Tiener- en jongerenwerk
Audiovisuele materialen
Pers- en publieksvoorlichting
Marktonderzoek
Porto verkopen

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
690.886	560.700	513.961
16.289	31.000	18.057
35.550	29.000	7.532
3.217	695	1.094
24.037	14.115	23.001
6.804	25.000	13.198
10.456	12.000	10.533
<u>787.239</u>	<u>672.510</u>	<u>587.376</u>

De kosten voor de Open Doors-dag waren in 2019 beduidend hoger dan begroot en dan in 2018. De kosten voor de Nacht van Gebed en Zondag voor de Vervolgde Kerk zijn in lijn met vorig jaar, maar waren hoger begroot. De kosten voor het kerkenwerk waren in 2018 fors hoger door een mailing naar diverse kerken. In 2019 is meer besteed aan kinderwerk en de OD academy, wat niet was begroot. Tenslotte is conform de begroting meer geïnvesteerd in ons werk in Vlaanderen. De kosten voor het vrouwenwerk waren hoger begroot, de extra activiteiten zijn nog niet uitgevoerd. Voor het tiener- en jongerenwerk zijn conform begroting wel extra activiteiten opgestart in 2019. Er was een post begroot voor marktonderzoek, hiervan is ongeveer de helft uitgevoerd in 2019.

De kosten van audiovisuele materialen worden voor 100% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie. Marktonderzoek staat voor 50% op voorlichting, educatie en motivatie en voor 50% op wervingskosten. De overige kosten komen voor 80% op voorlichting, educatie en motivatie en voor 20% op wervingskosten.

Kerk en theologie

Dit betreft een Leerstoel aan de Vrije Universiteit. De kosten voor 2017 zijn pas in 2018 verantwoord, waardoor dat jaar dubbel is.

Deze kosten zijn geheel toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie.

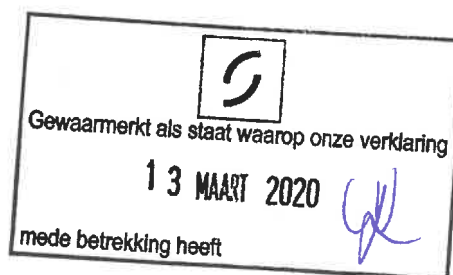
<u>5.304</u>	<u>5.000</u>	<u>10.000</u>
--------------	--------------	---------------

Campagnes

Er zijn specifieke campagnes begroot, in de loop van 2018 is alleen de campagne voor India al gestart. Voor 2019 is daarnaast ook de campagne voor Hope for the Middle East begroot. Voor beide campagnes is uiteindelijk wat minder uitgegeven dan begroot.

Deze kosten zijn voor 80% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie en voor 20% aan wervingskosten.

<u>36.834</u>	<u>50.000</u>	<u>8.381</u>
---------------	---------------	--------------

Werkelijk 2019 €	Begroot 2019 €	Werkelijk 2018 €
51.242	47.000	-

Digitale marketing/sociale media

In 2019 is zoals begroot extra ingezet op digitale marketing en sociale media. Dit is een strategische keuze om een bredere doelgroep te bereiken.

Deze kosten zijn voor 50% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie en voor 50% aan wervingskosten.

Bezoeken van de vervolgde kerk

Groepsreizen en koeriers
Reizen voor nieuwsgaring

468.003	434.370	412.343
965	-	11.685
468.968	434.370	424.028

In 2019 waren er 24 groepsreizen met 271 reizigers, het jaar daarvoor 18 reizen en 239 reizigers. Begroot waren 26 reizen met 246 reizigers. Door tijdelijk capaciteitsgebrek zijn in 2018 minder groepsreizen gemaakt. Ook buiten deze groepen hebben er nog mensen gereisd. In 2018 zijn meer kosten gemaakt voor nieuwsgaring, onder andere door externe inhuur van schrijvers hiervoor.

De groepsreizen en koeriers zijn voor 80% geboekt op dienen van de vervolgde kerk en voor 20% op voorlichting, educatie en motivatie. De reizen voor nieuwsgaring staan geheel op voorlichting, educatie en motivatie.

Kosten Raad van Toezicht

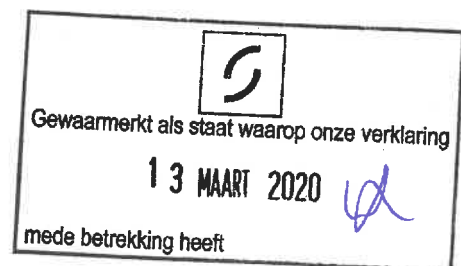
9.021	8.500	1.288
-------	-------	-------

In 2019 zijn zoals begroot meer kosten gemaakt voor reizen.

Deze kosten zijn geheel toegerekend aan beheer en administratie.

Totaal directe kosten

9.384.470	9.329.014	8.743.375
-----------	-----------	-----------

TOELICHTING OP DE INDIRECTE KOSTEN

Bezoldigingsbeleid

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de salarissen van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in december 2019. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt de volgende regeling toegepast. Het beloningsniveau wordt onder meer bepaald door de zwaarte van een functie en de wijze waarop de functie wordt uitgeoefend. Voor het bepalen van de zwaarte van de functie wordt gebruikgemaakt van het functiewaarderings-systeem Bakkenist. Bij de bepaling van de hoogte van de salarissen streeft de stichting ernaar aan te sluiten bij de salarisschalen die de rijksoverheid hanteert (BBRA), met toepassing van een kortingspercentage, dat mede afhankelijk is van de salarisschaal. Het beleid is om te belonen ongeveer 20% onder een vergelijkbaar marktniveau dat bepaald wordt door het integrale arbeidsvoorwaardenpakket van de overheid. De Raad van Toezicht stelt de beloning van de directeur-bestuurder vast, voor het laatst eind 2019. Hiervoor wordt de "Regeling Beloning directeuren van goededoelenorganisaties" van Goede Doelen Nederland gehanteerd, die elk jaar wordt geactualiseerd.

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
Salarissen	1.703.233	1.722.303	1.624.892

De salarissen zijn ten opzichte van 2018 gestegen met 4,8%. Het aantal voltijdplaatsen (fte's) is gestegen van gemiddeld 35,9 naar 37,1 (begroot 38,7 fte). Er was een algemene salarisverhoging van een trede per 1 januari 2019. Daarnaast is per 1 juli 2019 een CAO-verhoging doorgevoerd conform de overheid van 2,0%.

Sociale lasten	343.839	367.411	327.036
-----------------------	---------	---------	---------

De sociale lasten zijn met 5,1% gestegen. Dit wordt grotendeels verklaard door de stijging van de salarissen.

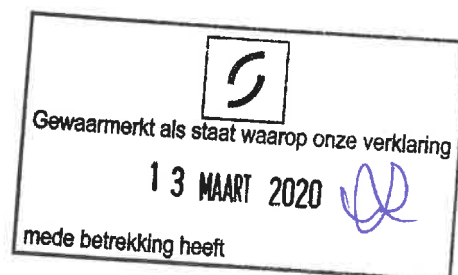
Pensioenlasten	129.649	126.371	107.578
-----------------------	---------	---------	---------

De pensioenlasten zijn met 20,5% gestegen, wat wordt veroorzaakt door de stijging van de salarissen en een stijging van de procentuele premie als gevolg van een hogere gemiddelde leeftijd van de werknemers.

Bezoldiging directie

In het volgende overzicht wordt de bezoldiging van de directie weergegeven. Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

	Vorige directeur-bestuurder	Huidige directeur-bestuurder
Contract	Onbepaald	Bepaald
Uren per week	40	36
Parttime percentage	100%	90%
Periode	01-01/31-01	01-01/31-12
BSD-punten Regeling Beloning directeuren van goededoelenorganisaties	335	335

Bruto salaris
 Vakantiegeld
 Eindejaarsuitkering
 Variabel jaarinkomen

	Vorige directeur-bestuurder		Huidige directeur-bestuurder	
	€	€	€	€
	6.096		67.725	
	.488		5.418	
	-		-	
	-		-	
		6.584		73.143
Sociale lasten (werkgeversdeel)	1.263		14.291	
Pensioenlasten	960		9.032	
		2.223		23.323
		8.807		96.466
Totaal bezoldiging 2019				
		126.697		-
Totaal bezoldiging 2018				

Vanaf 15 maart 2018 zijn de taken van de vorige directeur-bestuurder overgenomen door een interim-directeur. De directeur-bestuurder is nog wel tot en met 31 januari 2019 in dienst gebleven als onderdeel van de gemaakte afspraken. Eind 2018 is besloten dat de interim-directeur de komende jaren aanblijft als directeur-bestuurder en vanaf 2019 in loondienst komt. Zijn kosten zijn in 2018 verantwoord onder de overige personeelskosten.

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
157.629	140.221	379.759

Overige personeelskosten

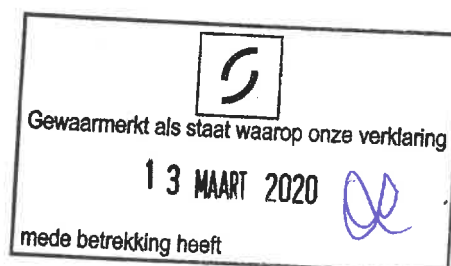
Dit betreft normaal gesproken grotendeels kilometervergoedingen, in 2019 € 75.000 (2018: € 65.000). Begroot was € 80.000. Verder betreft dit onder meer arbokosten, cursussen, trainingen en coaching. In 2018 zijn extra kosten gemaakt voor herinrichting van de organisatie. Dit betreft advieskosten en kosten voor trajecten van beëindiging dienstverband. Daarnaast zijn in 2018 extra kosten gemaakt voor de inhuur van de interim-directeur en voor teambuilding.

Huisvestingskosten

Onderhoud
 Energie
 Heffingen/verzekeringen

11.918	10.250	9.259
17.391	17.199	17.399
11.768	11.590	11.174
41.077	39.039	37.832

De huisvestingskosten liggen in lijn met vorig jaar en de begroting, alleen de kosten voor onderhoud vielen wat hoger uit, door extra kosten in verband met de verbouwing.

Kantoor- en overige kosten

Kantoorbenodigdheden
Porti
Telefoon
Kosten database
Computerkosten
Reiskosten
Autokosten
Accountants- en advieskosten
Vrijwilligerskosten
Contributies
Drukwerk
Inventariskosten
Representatiekosten
Bedankbrieven en leges dataverrijking

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
15.415	16.000	15.040
20.997	25.000	19.409
14.600	13.060	13.391
66.750	73.308	55.201
18.299	29.166	21.814
53.547	46.230	33.712
24.876	24.847	23.948
15.135	14.810	18.195
3.714	9.520	4.860
21.404	23.425	20.191
4.801	8.500	6.610
8.301	6.910	8.451
-	5.000	2.349
30.657	17.800	4.026
298.496	313.576	247.197

De portokosten liggen in lijn met 2018, maar waren hoger begroot. Onder kosten database zijn in 2019 extra kosten gemaakt voor de opstart van een marketing automation tool. De door de leverancier bestede uren voor verbeteringen van het systeem waren lager dan begroot. De computerkosten zijn wat lager dan in 2018, deze waren hoger begroot. De reiskosten zijn gestegen, zoals begroot. Meer (nieuwe) collega's zijn op reis geweest naar de vervolgd kerk. In 2018 zijn extra accountantskosten gemaakt in verband met een boekenonderzoek door de belastingdienst. Er waren meer kosten begroot voor vrijwilligers in kerken, dit is niet besteed. Onder drukwerk was het jaarverslag goedkoper dan begroot, er is geen gedrukte versie gemaakt. In 2018 zijn geen kosten gemaakt voor promotieartikelen, dit was wel begroot. In 2018 is geen bedankje verstuurd naar trouwe donateurs, in 2019 is dit wel weer gebeurd. Daarnaast is in 2019 extra geïnvesteerd in dataverrijking, waardoor we beter gebruik kunnen maken van de gegevens van onze achterban.

Afschrijving

Afschrijving gebouwen
Afschrijving inventaris
Afschrijving hard- en software
Afschrijving software immateriële vaste activa
Afschrijving auto's

19.251	19.248	30.451
12.436	11.673	15.555
19.103	18.737	21.425
68.389	78.756	62.642
17.014	16.681	11.230
136.193	145.095	141.303
3.349-	-	-
132.844	145.095	141.303

Boekresultaat desinvesteringen

De afschrijving op gebouwen is gedaald, zoals begroot. Een deel van het gebouw is al volledig afgeschreven en in afwachting van de toekomstige verbouw/nieuwbouw worden nieuwe investeringen in het huidige pand op dit moment beperkt. Op investeringen in het nieuwe pand wordt nog niet afgeschreven. Er is minder in software immateriële vaste activa geïnvesteerd dan begroot, waardoor de afschrijving lager uitvalt dan begroot. In 2018 zijn auto's aangeschaft, waarop toen nog niet het hele jaar is afgeschreven. Het boekresultaat op desinvesteringen betreft ook een auto. Tot en met 2018 werd deze post verantwoord onder de overige baten.

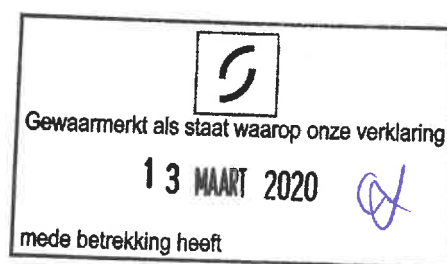

Totaal indirecte kosten

Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
€	€	€
2.806.767	2.854.016	2.865.597

Ermelo, 13 maart 2020

M. Dees
Directeur-bestuurder

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire resultaatbestemmingsregeling

In artikel 3.4 van de statuten wordt de resultaatbestemmingsregeling van de stichting als volgt omschreven:
De Stichting beoogt met haar activiteiten niet het behalen van winst. Batige saldi zullen, na eventuele reserveringen voor binnen het stichtingsdoel vallende bestemmingen worden afgedragen aan de Stichting Open Doors International, zolang daarin wordt samengewerkt conform het gestelde in de leden 2 en 3 van dit artikel dan wel, indien bedoelde samenwerking mocht zijn beëindigd, aan één of meer instellingen met een doelstelling, verwant aan die van de Stichting.

Resultaatbestemming 2018

De jaarrekening 2018 inclusief de resultaatbestemming over 2018 conform het voorstel is in de vergadering van 5 april 2019 vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Voorstel resultaatbestemming 2019

De directeur-bestuurder stelt voor het resultaat over 2019 ad € 168.207 als volgt te verwerken:

	€
Toevoegen aan reserve financiering activa bedrijfsvoering	300.000
Onttrekken aan de overige reserves	177.138-
Toevoegen aan fonds financiering activa bedrijfsvoering	45.345
	<u>168.207</u>

Dit voorstel is - vooruitlopend op de goedkeuring door de Raad van Toezicht - in de jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

Goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht bespreekt de jaarrekening over 2019 ter goedkeuring in haar vergadering te Ermelo op 23 april 2020.

J.C. Verheul
Voorzitter

B. Sprey

J.G. Blokhuis

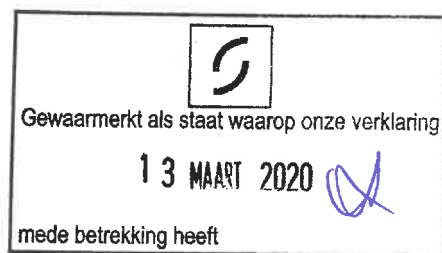
A.H. Delhaas - van Dijk

S. van der Deen

Vaststelling jaarrekening

De directeur-bestuurder stelt de jaarrekening over 2019 vast te Ermelo op 23 april 2020.

M. Dees

BEGROTING 2020

	Begroot 2020	Werkelijk 2019	Begroot 2019
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	11.166.130	10.364.164	10.260.590
Baten van bedrijven	430.000	518.859	480.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.140.000	1.499.170	1.374.000
Som van de geworven baten	12.736.130	12.382.193	12.114.590
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	20.000	22.427-	40.000
Overige baten	-	-	-
Som van de baten	12.756.130	12.359.766	12.154.590
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen	2.772.003	2.385.886	2.478.928
Dienen van de vervolgde kerk	7.837.891	7.938.651	7.341.198
	10.609.894	10.324.537	9.820.126
Wervingskosten	1.618.756	1.322.746	1.803.741
Beheer en administratie	572.077	543.954	559.163
Som van de lasten	12.800.727	12.191.237	12.183.030
Saldo voor financiële baten en lasten	44.597-	168.529	28.440-
Financiële baten en lasten	1.450-	322-	2.900-
Saldo van baten en lasten	46.047-	168.207	31.340-
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Reserve financiering activa bedrijfsvoering	-	300.000	-
Overige reserves	46.047-	177.138-	31.340-
Fonds financiering activa bedrijfsvoering	-	45.345	-
	46.047-	168.207	31.340-

 Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring
13 MAART 2020
 mede betrekking heeft

TOELICHTING OP BEGROTING 2020

Op basis van de meerjarenplannen van Open Doors International en Stichting Open Doors en de trend uit de afgelopen jaren is de begroting 2020 voor de giften vastgesteld op € 12.736.130. Samen met de bruto marge op verkoop van goederen en de overige baten worden de totale baten dan € 12.756.130. Dit is een stijging ten opzichte van het budget van 2019 met 4,9% en een stijging ten opzichte van werkelijk 2019 met 3,2%. De baten waren in 2019 uiteindelijk wat hoger dan begroot, onder andere door een hogere bate uit nalatenschappen.

De indirecte kosten zijn in 2020 ongeveer 10,7% hoger begroot dan budget 2019 en 12,6% hoger dan werkelijk 2019. De salarissen, sociale lasten en pensioenlasten stijgen. Er is een begrote toename van het aantal fte's van 37,1 in 2019 naar 40,7 in 2020 (begroot voor 2019 was 38,7). De algemene stijging van de salarissen is begroot op een trede plus een extra CAO-verhoging per 1 juli 2020 van 2% conform de overheid. De overige personeelskosten zijn in lijn met werkelijk 2019 wat hoger begroot dan in 2019. De huisvestingskosten zijn wat lager begroot in verband met de verbouwing. De kantoor- en overige kosten zijn conform werkelijk 2019 hoger begroot voor de kosten van de database, voor de reiskosten in verband met meer geplande reizen naar het veld door collega's en sprekers en voor dataverrijking. De contributies zijn wat hoger begroot. De afschrijving op gebouwen neemt verder af, omdat het pand deels volledig is afgeschreven en de nieuwe investeringen op dit moment worden beperkt in afwachting van de toekomstige verbouw/nieuwbouw. Aangezien de indirecte kosten worden toegerekend aan de verschillende categorieën lasten, heeft deze kostenstijging invloed op alle onderdelen daarvan.

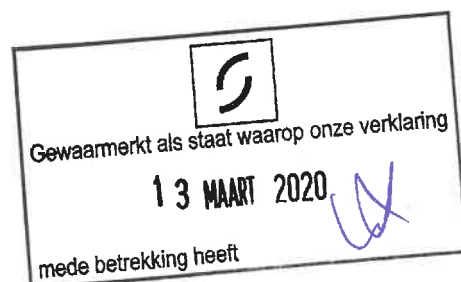
De kosten voor voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen zijn 12% hoger dan budget 2019 en 16% hoger dan werkelijk 2019. In 2019 zijn minder kosten gemaakt voor nieuwsbrieven met verzoeken om steun en het Magazine, deze posten zijn voor 2020 wel weer hoger begroot, maar niet zo hoog als in 2019. De kosten voor presentaties zijn in lijn met werkelijk 2019 in 2020 hoger begroot. Ook de kosten voor het bezoeken van de vervolgte kerk nemen verder toe. De kosten voor campagnes waren in 2019 lager dan begroot, voor 2020 zijn deze ook lager begroot. Vanuit een strategische keuze zijn de kosten voor digitale marketing en sociale media hoger begroot in 2020.

De kosten voor dienen van de vervolgte kerk zijn 7% hoger dan budget 2019 en 1% lager dan werkelijk 2019. De opdrachten aan Open Doors International zijn begroot op € 7.062.881, dat is 55,4% van de totale baten. In 2019 was dit bedrag werkelijk € 7.300.000 (59,0%) en begroot € 6.744.467 (55,5%). Voor 2020 zijn meer kosten voorzien voor het bezoeken van de vervolgte kerk dan werkelijk 2019. De begroting voor deze kosten voor 2019 was nog lager.

De wervingskosten dalen 10% ten opzichte van budget 2019 en stijgen 22% ten opzichte van werkelijk 2019. Als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving is 12,7% begroot (werkelijk 2019 was 10,7% en begroot 14,9%). In 2019 zijn minder kosten gemaakt voor nieuwsbrieven met verzoeken om steun en het Magazine, deze posten zijn voor 2020 wel weer hoger begroot, maar niet zo hoog als in 2019. In 2019 was een hoger bedrag begroot voor advertenties voor fondsenwerving, dit is niet geheel besteed in 2019 en voor 2020 ook wat lager begroot. De kosten voor presentaties zijn in lijn met werkelijk 2019 in 2020 hoger begroot. Vanuit een strategische keuze zijn de kosten voor digitale marketing en sociale media hoger begroot in 2020.

De kosten van beheer en administratie stijgen 2% ten opzichte van budget 2019 en 5% ten opzichte van werkelijk 2019. Deze stijging en daling wordt vrijwel geheel verklaard door het feit dat meer indirecte kosten zijn toegerekend aan deze post. Als percentage van de totale lasten is 4,5% begroot (werkelijk 2019 was 4,5% en begroot 4,6%).

Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de systematiek van begroten. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat alle baten minus de kosten daadwerkelijk afgedragen worden aan Open Doors International. Hierbij wordt echter geen rekening gehouden met de correctie voor investeringen en afschrijvingen. Aangezien de begrote afschrijvingen hoger zijn dan de begrote investeringen, resteert er een negatief saldo.

SCHUITEMAN
REGISTERACCOUNTANTS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Open Doors

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Open Doors te Ermelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Open Doors per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' en RJ-richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Open Doors zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

Wij vestigen de aandacht op het feit dat conform artikel 3 van de statuten als steun aan gerelateerde Open Doors International in 2019 € 7.300.000 (in 2018 € 6.650.000) is verantwoord. Zoals is toegelicht op pagina 29 vindt de besteding van deze gelden plaats door Stichting Open Doors International. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' en RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijnen 640 'Organisaties zonder winststreven' en 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.
- Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 13 maart 2020
Schuiteman & Partners Registeraccountants B.V.

Was getekend
W. van Reenen RA